

SAMOUKI ŽELJKO IZRAĐUJE KOMPJUTORSKE PROGRAME

● **Željko objašnjava kako je informatika jedina djelatnost u kojoj se osobe s invaliditetom ravnopravno nose sa zdravima. On, na žalost, ima završenu samo osmoljetku**

Željko Kunej, dugogodišnji stanar Centra za društvenu skrb o starijim osobama »Trešnjevke«, odavno se kaže, pomirio sa sudbinom četrnaestogodišnjaka iz Trnja kojega je neprezniski skok u Savu stajao doživotne invalidnosti. Zbog arhitektonskih, a ponajviše mentalnih barijera, punih je 11 godina svoje mladosti proveo prikovan za krevet da bi u Ortopedskoj bolnici »Kraljevići« spoznao kako tetraplegija, oduzetost ruku i nogu, ipak ne znači i oduzetost od života.

Po stažu invalidnosti jedan sam od najstarijih invalida u Hrvatskoj. Nakon godine rehabilitacije u Lovranu, u »Kraljevići« sam do njezina zatvaranja proveo punih 30 godina, a uskoro ću proslaviti i 10. obljetnicu u tome mirovnom domu - kaže 55-godišnji Željko Kunej.

No Ž. Kunej primjer je kako se i osobe s tjelesnim oštećenjem mogu dokazati u društvu i biti korisni, samo ako im se daju uvjeti za život, rad i stvaralaštvo.

I kao dječaka zanimala me tehnika. Uvijek sam nešto pravio i modelirao pa je sve ostalo došlo samo

po sebi. Bavio sam se astronomijom, šahom, amaterskom fotografijom, unatoč invaliditetu sam napravio i pet teleskopa, o čemu su i pisali mnogi mediji. No otkako sam prije 12 godina završio tečaj za rad na Commodoreu, najponosniji sam na svoj rad na računalu - kaže Željko, i objašnjava kako je informatika jedina djelatnost u kojoj se osobe s invaliditetom ravnopravno nose sa zdravima. On, na žalost, ima završenu samo osmoljetku. No samouk napravio je i nekoliko kompjutorskih programa od lota do bioritma koje je kasnije nadogrudio na PC-u.

Treba reći kako Željko ne vlada rukama pa se tastaturom, printrom i skenerom služi isključivo pomoću štapića. Nema, kaže, nijedne zagonetke na kompjutoru koju ne zna riješiti, a što bi tek bilo da ima neko od suvremenijih računala ili pak da je priključen na Internet?

Zbog arhitektonskih barijera njegov se maleni svijet, kad ga poguraju dobrodušni sustanari iz doma, od tmurne sobice s relikvijama produži tek nekoliko ulica dalje - do tre-

Željko na računalu radi uz pomoć štapića

Domagoj VEKIĆ

snjevačkog placa. A s Internetom, objašnjava, oputovao bi do svakoga skrivenog zemljina kutka ili pak čavrljanjem s neznancima izliječio usamljenost koja ga prati već više od 40 godina.

- Dom će se uskoro obnavljati pa sam sa svojim slučajem upoznao i ministra Davora Vidovića - kaže Željko, uvjeren kako će konačno dobiti svoj prozor u svijet.

Jolanda Rak-Šajn

Domagoj VEKIĆ

Stogodišnjju baku Doru 'drže' dva gemištaka dnevno

Tri je rata i šest država preživjela Zagrepčanka Doroteja Brlek. Nadživjela je petero djece i muža te jučer u krugu velike i sretno obitelji proslavila stoti rođendan. Rođena je u Gupčevu kraju - u Stubičkim Toplicama - a već pola stoljeća živi u zagrebačkoj Bijeničkoj ulici. Izrodila je šestoro djece, četvero unuka, šestoro prauunuka i osmero prapraunuka. Uz goleme bukete cvijeća, njezino su stoljeće nagradili sa tri torte, obiljem

kolača i gurmanskih specijaliteta. Najdraža joj je pak bila zdravica s omiljenim gemištakom.

- Baka je prije tri godine prvi put bila u bolnici zbog upale pluća. I radala je kod kuće, sama. Zdravlje ju je izvrsno služilo sve do prije četiri tjedna kad ju je šlagiralo. Sad ne čuje i slabo govori. Ali sve nas prepoznaje i živi za svoja dva gemištaka dnevno. To je držil - ispričala je 50-godišnja unuka Ljubica Sopić. (wvm)

AKADEMSKI KIPAR STJEPAN DIVKOVIĆ PROMOVIRAO DUBROVAČKI SUVENIR

ZAGREPČANI KOVALI DUBROVAČKE TALIRE

Kostimirani dubrovački kovač, koji je na ručnoj preši pred hotelom Dubrovnikom izrađivao srebrne talire, bio je zasigurno glavna atrakcija jučerašnje špice. Naime, promovirajući autohtoni dubrovački suvenir - srebrni talir s grbom grada i likom svetog Vlaha - akademski je kipar Stjepan Divković Zagrepčanima pokazao kako izgleda prava medaljarska radionica.

Stoviše, uz geslo »svak' je svoje sreće kovač«, prolaznici su se i sami mogli okušati u prešanju srebrnjaka, a kasnije i okrijepiti izvornim dubrovačkim delicijama - sirom od dunja, ušećenim bademima, suhim smokvama i rogačem - koje su prodavale dvije ljupke djevojke u starim konavoškim nošnjama.

- Srebrni je talir najbolji i najpopularniji dubrovački suvenir koji je prvi put proizveden davne 1735. godine. Pod pokroviteljstvom Turističke zajednice grada Dubrovnika i Hrvatskog novčarskog za-

voda odlučili smo obnoviti tradiciju i pokazati ljudima kako su se ti srebrnjaci nekada proizvodili - objasnila je Jasna Vukas iz proizvodne zajednice Domusa Manufakture.

A mala kovačnica novca s veselim i za educiranje raspoloženim kovačem doista je bila pun pogodak. Za prešanje talira čekalo se u redu, a osim dobre volje, za to je trebalo i ponešto snage jer jekovački bat težio je nekoliko desetaka kilograma.

- Veoma je atraktivno da se medaljarski posao spusti na ulicu pa da ljudi vide kako se to zapravo radi - ispričao je Stjepan Divković, koji je idejni autor dubrovačkog talira.

Talir je već predstavljen na turističkom sajmu u Londonu i tamo je, kaže autor, odlično prihvaćen. Svi zainteresirani moći će ga, među ostalim vrijednim izloščima, vidjeti od 5. prosinca i u muzeju Mimari na velikoj izložbi Hrvatskoga novčarskog zavoda. (L. L.)

Ante JELAVIĆ

Svak' je svoje sreće kovač

semafor 0-24

BEZ STRUJE ZBOG RADOVA

Stanari Sesveta u Kašinskoj ulici od broja 103 do 143 i od 106 do 138 neće imati struje u ponedjeljak 4. prosinca od 8 do 14 sati. Potrošači u Markuševcu, Donjem i Gornjem Dragonošću, Donjim i Gornjim Trpucima, Kosmašniku, Lipnici, Dubrancu, Gustelnici, Vukomeriću, Lučeniću, Lukniću brdu, Skender brdu, Cerovskom vrhu i Jerebiću zbog radova na elektroenergetskom postrojenju struje neće imati u utorak 5. prosinca od 8 do 15 sati. Istoga dana struje, zbog radova na niskom naponu, neće imati niti stanovnici Bišćanove, Gundulićeve, Trputčeve i Svetonedjeljske ulice u Samoboru. (tk)

PRIPREME ZA ŠKOLE I FAKULTETE

Hrvatsko-američko društvo organizira pripreme za prijamne ispite za srednje škole i fakultete i dječje likovne radionice za djecu od pet do 12 godina. Informacije na telefon 233-9427, 098/877-298 i 091/469-2177. (tk)

PROMET

Semafori na raskrižjima Horvaćanska-Slavenskog i Zagrebačka-Krizmaničeva u Sesvetama neće raditi u ponedjeljak od 8 do 16 sati. Semafori na raskrižjima Savska-Klaićeva, Trg maršala Tita-Mažuranićev trg i Hebrangova-Mažuranićev trg neće raditi od 9 do 12 sati.

● Centar za obavješćivanje o stanju na prometnicama Grada Zagreba, tel. 2380-444. (vgr)

STRUJA

Zbog radova na niskonaponskoj mreži u ponedjeljak 4. prosinca struje neće imati od 8 do 16 sati: Podfušćak od 2 do 28, od 1 do 13, I. Podfušćak, Šestinski dol 133, 133a, Jaruga, Prevoj od 16 do 22d, od 7 do 9, Slanovečka od 80 do kraja, od 29 do kraja, Cesar, I. i II. Surepci, Šušakovića odvojak, Šušakovića od 45 do kraja, Pirinova, Šafrani, Slavenskog od 2 do 14, Nabojska, Tijardovića od 1 do 5, B. Bartoka od 4 do 26, Matetićeva od 22 do 28, u Sesvetama: C. Medvoića, Maurovića, Rebro, I. i II. Rebro,

ROĐENI

U BOLNICI SESTARA MILOSRDNICA djevojčicu su rodile Željka Borota i Štefica Jurinić, a dječaka Lidija Zeba.

U BOLNICI MERKURA djevojčicu su rodile Danijela Hudi, Gordana Kajinić i Valentina Jagatić-Knez, a dječaka Ivka Saraf.

U BOLNICI SVETOGA DUHA djevojčicu su rodile Helena Šcapec-Kukina, Vesna Boronić, Tatjana Magdić, Denisa Konjhodžić i Ružica Marković, a dječaka Nataša Poljanec, Jela Kraljević, Natalija Nataša Tripalo, Ana Bužančić, Nevija Cirko, Marija Horvatin i Anika Kertez.

U RODILISTU U PETROVOJ djevojčicu su rodile Ana Kulić-Ivić, Marija Pelesk, Božena Čunović, Željka Lisićar, Anika Jugović i Vlatka Kontrec, a dječaka Vjekoslava Rebak, Dijana Dijanežević, Tanja Katušić, Štefica Smokrović, Antonija Zarić i Mirela Rac. (th)

Stančićeva, Tišova, Vinogorska sa Zavojem, Šulentićeva, Kirinova, Mišina, Virijusova, Badelov breg, Bagremova, A. Krizmanić, Dulčićeva, Brestovečka od 1 do 17, od 2 do 14, Šgturlićeva od 1 do 15, od 2

do kraja, Zagrebačka 36
Od 8 do 14.30 sati: Orešje od 22 do 32, od 27 do 57, Orešje donje, Belinin put, Podolnčića
Od 8 do 14 sati: Radnička 21a, I. Vrtić, Zavrtnica 21, 23,

III.-V. Velovečki odvojak, I. Celovečki odvojak do 8a, Ljutomerska, I. Ljutomerski odvojak

Od 8.30 do 14 sati: Čret od 22 do kraja, od 101 do kraja

Od 8.30 do 13.30 sati: Futoska, Malogorička, Odračka, Palanjska, Vratečka

Od 9 do 14 sati: Kraljice Jelenne od 2 do 6, 1, 5, Tvrtkova od 2 do 8, od 3 do 5, Hrvojeva od 3 do 5, od 2 do 10, Krešimirov trg od 12 do 15, od 17 do 19, Višeslavova od 10 do 14, Erdödyeva od 1 do 15, od 10 do 14, Križanićeva 4a, 6, Švearova od 1 do 9, Kneza Borne 11, 11a

Od 9 do 13 sati: Laščinski Borovec od 20 do 40, od 17 do 31

Od 9 do 12 sati: Rooseveltov trg 3, Vukotinovića od 3 do 9. (sh)

DEŽURNI TELEFON 63 00 455